سرآمد اقتصاد
سه‌شنبه ۱۶ اسفند ۱۴۰۱ - شماره ۱۵۹۳

معافیت نیروگاه‌های اتمی و تجدیدپذیر از هزینه انتقال برق دریافتی

نمایندگان مردم در خانه ملت مقرر کردند تا برق دریافتی نیروگاههای اتمی و تجدیدپذیر در مقابل برق دریافتی این واحدها از سایر نیروگاه ها در هر نقطه‌ای از کشور، مشمول هزینه انتقال نشود.به گزارش اقتصادسرآمد، نمایندگان در نشست علنی نوبت مجلس شورای اسلامی در جریان بررسی بخش هزینه ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، با بندهای (ح)، (ط) و (ی) تبصره ۱۵ ماده واحده این لایحه موافقت کردند.براساس بند (ح) تبصره ۱۵ ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۲؛ به دولت اجازه داده می‌شود تا سقف پنج درصد (۵٪) از منابع حاصل از کاهش مصرف گاز و برق ناشی از پخش برنامه‌های فرهنگ سازی توسط سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و سایر رسانه‌ها (به تشخیص شرکت ملی گاز و توانیر) در قالب عقد قرارداد به این سازمانها پرداخت گردد.براساس بند (ط) تبصره ۱۵ ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۲؛ به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به اصلاح ساختار شرکتهای برق اقدام نماید. اساسنامه این شرکتها به پیشنهاد وزیر نیرو به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد.براساس بند (ی) تبصره ۱۵ ماده واحده لایحه بودجه ۱۴۰۲؛ برق دریافتی نیروگاههای اتمی و تجدیدپذیر در مقابل برق دریافتی این واحدها از سایر نیروگاهها در هر نقطه‌ای از کشور، مشمول هزینه انتقال نخواهد شد.

دریاچه ارومیه و موج شادی در میان مردم؛

روزهای خوشی در انتظار دریاچه ارومیه است

سرآمد **گروه آب و انرژی** – واکاوی جزئیات آماری و اطلاعـات میدانی بیانگر آن است که همزمان با بهره‌برداری از فاز اول سامانه انتقال آب به دریاچه ارومیه در کنار عملکرد طرح حفاظت از منابع آب و توسـعه تصفیه‌خانه‌های فاضلاب، زمینه افزایش یـک میلیارد متر مکعبی آب در سـال به دریاچه مهیا شده و امید به احیای دریاچه ارومیه به بالاترین سطح خود رسیده است. به گزارش اقتصادسرآمد، عکس‌های مخابره شده از دریاچه ارومیه در روزهای اخیر، موج شادی را در میان مردم کشور به راه انداخته و بار دیگر امید برای احیای این دریاچه را زنده کرده است.

در همین راسـتا، احمد قندهاری، رئیس جوشه آبریز دریاچه ارومیه در گفت‌وگو با فارس گفت: هم اکنون تصفیه‌خانه فاضلاب و سـامانه انتقال دو شـهر تبریز و ارومیه در دستور کار است و ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

قندهاری در بیان جزئیات این طرح بزرگ گفت: مدول اول تصفیه خانه تبریز سالانه ۵۰ میلیون و مدول دوم ۷۵میلیون متر مکعب پسـاب در سال تولید خواهد کـرد و خط انتقـال ۱۰ کیلومتری قابلیت انتقال ۵۰ میلیون متر مکعب پساب تولیدی موجود را دارد.

رئیس حوضه آبریز دریاچه ارومیه گفت: پساب تولیدی پس از تکمیل مدول سـوم تصفیه خانه ارومیه ۵۱ میلیـون خواهد بـود. درحال حاضر ۲۸ میلیون متر مکعب پسـاب بـه دریاچه منتقل می شـود.پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، عملیات تعمیرات و تکمیل خط انتقال آبرسـانی در دسـتور کار قرار گرفت؛ در همین راستا، علی اکبر محرابیان، وزیر نیرو در مصاحبه‌ای طی دی ماه سال جاری گفت: یکی از پروژه‌های بسیار مهم برای احیای دریاچه ارومیه اجرای سـامانه تامین حقابه این دریاچه اسـت، این پروژه سـال‌های گذشته آغاز شده و در تابستان سال جاری نیز از آن بازدید کردم. تونل این سامانه به طول ۷۰۰ متر در منطقه‌ای آبرفتی دچار مشکلاتی شده بود و در اثر این مشکلات در سازه تونل ایراداتی رخ داده است. محرابیان عنوان کرد: کارشناسان داخلی و خارجی برای اصلاح مشکل رخ داده در تونل سامانه تامین حقابه دریاچه ارومیه طرح‌هایـی ارائه کردند که از بین آنها طرحی انتخـاب و در حداقل زمان به صورت سه شیفت از مردادماه عملیات اجرایی در تونل انجام شده و درحال حاضر در مراحل پایانی آن قرار داریم.وزیر نیرو تاکید کرد: پیش‌بینی شده است که سـامانه تامین حقابه دریاچه ارومیه در بهمن ماه سال جاری مورد بهره‌برداری قرار گیرد که ظرفیت انتقال ۶۰۰ میلیـون مترمکعب آب به دریاچه با اجرای این پروژه فراهم می‌شـود، با به بهره برداری رسیدن دو پروژه تصفیه خانه ارومیه و تبریز نیز شاهد انتقال آب بهداشتی از این محل به دریاچه ارومیه می‌شویم.بر این اساس در بهمن ماه سال ۱۴۰۱، با بهره‌برداری از تونل هم اکنون آب به دریاچه ارومیه رسیده است.با توجه به جزئیات ذکر شده، هم اکنون در برنامه‌های انجام شده زمینه انتقال آب یک میلیارد متر مکعب آب به دریاچه در نتیجه اقدامات یاده شده از جمله سامانه انتقال آب، توسعه تصفیه‌خانه پساب و طرح حفاظت از منابع آب دریاچه ارومیه مهیا است.بر این مبنا در صورت جبران بارش‌هـا و همچنین تکمیل مصوبات این حوزه توسط دستگاه‌های اجرایی از جمله وزارت جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست، می‌توان انتظار داشـت، سـال ۱۴۰۱ آغاز احیای مجدد دریاچه کلید خـورده و می‌توان روزهای بهتر برای این نگین فیروزه‌ای شـمال غرب ایران را انتظار کشید.

بر اسـاس به روزترین آمار حوضه آبریز دریاچه ارومیه، مقدار بارندگـی در دوره بلند مدت این دریاچه از ابتـدای مهرماه تا ۱۴ اسـفند ۱۸۲٫۴ میلیمتر است در حالی که در سال آبی جاری و در مدت مشخص شـده، میزان برانگی تنها ۱۱۷٫۳ میلیمتر بوده و ۳۵٫۷ درصد نسـبت به بلند مدت کاهش را تجربه کرده است.

این کاهش آورد آبی نظر به مسـاحت حوضه و همچنین در نظر گرفتن ۷۰ درصـد تبخیر برای بارش‌های ثبت شده زمینه کاهش آورد یک میلیارد متر مکعبی آب بـرای دریاچه را رقـم زده و در حقیقت مهمترین عامل کاهـش تراز رودخانه را باید در کاهش آورد آبی جستجو کرد.

سهم منابع مختلف در تامین نیاز زیست محیطی دریاچه ارومیه

بر اساس جزئیات نقشه راه احیای دریاچه ارومیه، حقابه سالانه ۳٫۱ میلیارد متر مکعبی باید برای این دریاچه از سه استان کشور و همچنین سامانه انتقال آب به دریاچه ارومیه تامین شود.

در این راستا، اسـتان آذربایجان غربی باید سالانه ۱٫۱۵ میلیارد متر مکعب از حقابه دریاچه را تامین کند. آذربایجان شرقی و کردسـتان نیز به ترتیب ۳۹۴ و ۹۵۱ میلیون متر مکعب تعیین شده است. همچنین با اجرای کامل سـامانه انتقـال آب به دریاچه ارومیه زمینه انتقال ۶۰۵ میلیون متر مکعب آب باید فراهم شود.

جزئیات برنامه و عملکرد حفاظت از منابع آب حوضه آبریز دریاچه ارومیه

با توجه به آگاهی از حقابه دریاچه، مرور برخی از اقدامات انجام شـده خصوصا در دو سال گذشته می‌تواند شاخص مناسبی جهت امیدواری یا عدم امیدواری به احیای دریاچه ارومیه تلقی شود.

در این راستا و در شرایطی که مطابق برنامه باید ۱۰ هزار ۳۴۸ حلقه چاه غیرمجاز در این حوضه آبریز مسدود می‌شد، در بازه زمانی یاد شده ۱۲ هزار ۲۲۰ حلقه چاه مسدود شد و زمینه صرفه‌جویی ۱۴۶٫۲ میلیون متر مکعبی در سال فراهم شد.

از سوی دیگر مطابق برنامه باید ۶ هزار ۷۰۳اضافه برداشت چاه‌های مجاز جلوگیری می‌شد که ۱۷۹۲ چاه در این برنامه مطابق جزئیات اجرایی تصحیح شد و زمینه صرفه‌جویی ۱۷٫۵ میلیون متر مکعبی فراهم شد.

برگزیده ها

معاون وزیر نفت اعلام کرد؛

وابستگی ۷۵ درصدی انرژی کشور به گاز

سرآمد مجید چگینی معاون وزیر نفت گفت: صنایع عمده‌ای که کشـور به آنها وابسته اسـت و بخش کشاورزی اهمیت بخش گاز را نشان می‌دهد

به گزارش اقتصادسـرآمد، مجید چگینی معـاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی گاز آئین نکوداشت سالروز تأسیس خانه گاز ایران گفت: با توجه به اهمیت انرژی بـه ویژه نقش گاز در تأمین انرژی کشـور که بیش از ۷۵ درصد انرژی کشـور به گاز وابسته است. بیش از ۲۶ میلیون مشترک در کشور وجود دارد که تأمین کننده گاز آنها هسـتیم.وی اضافه کرد: صنایع عمده‌ای که کشور به آنها وابسته است و بخش کشاورزی اهمیت بخش گاز را نشان می‌دهد.

معاون وزیر نفت ادامه داد: متولیـان امر باید بتوانند در این حوزه تصمیم گیری کنند که از مطالعات علمی امکان پذیر است، از این طریق مشکلاتی موجود را می‌توان به وسیله ایجاد پایگاهی باشد که نخبگان جامعه فارغ از مسائل سیاسی برای سر بلندی و رشد کشور بدون هیچ چشم داشتی خدمت کند این پایگاه قرار است شبکه ای از نخبگان را ایجاد کنند تا چالش‌های این حوزه را رفع کند.به گفته چگینی این پایگاه به وسـیله نخبگان کل جامعه به برسی چالش‌های موجود در صنعت گاز از جمله مسائل زیست محیطی قیمت گذاری صادرات و واردات و..... را برسی کنند.

وی ادامه داد: این پایگاه باید بتواند همه نخبگان را جمع کند تا به مراکز تصمیم گیری و تصمیم ساز کمک کند به خصوص مجلس شورای اسلامی.چگینی خاطر نشان کرد: مشکلاتی که در حوزه انرژی وجود دارد به صورت علمـی و فارغ از تصمیم‌های خلق الساعه که منافع کشور را تأمین نمی‌کند، نباید اتخاذ شود.

وی توضیح داد: اقدامات خوبی نظیر ۳۰ شـماره انتشـار مجله صورت گرفت و مأموریت‌های محرمانه در حال پیگیری است.

معاون وزیر نفت در خاتمه اضافه کـرد: باید به کمک عقلانیت به عنوان بازوهای کمیسـیون انرژی عمل کرد تا مشکلی در این راستا وجود نداشـته باشـد.چگینی در ادامه با اشاره به سرمای کم‌سابقه در زمستان امسـال در ایران و دیگر کشورهای جهان، گفت: چالش بین روسـیه و اوکراین بر معادلات اقتصادی دنیا تأثیرگذار بود و تحلیل‌های متفاوتی در این زمینه مطرح شـد که اروپا چگونه گاز خود را برای زمسـتان تأمین می‌کند.وی با بیان اینکه اروپا سیاسـت‌هایی مقتدرانه و سـختگیرانه برای گذر از فصل سرد اعمال کرد، یادآور شد: سرانجام اروپایی‌ها توانستند بدون مشکل از زمستان عبور کنند و ایران هم بی‌شک می‌تواند از زمستان عبور کند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت

شناسایی ۹۲ شهرک صنعتی مستعد تولید انرژی‌های خورشیدی

سرآمد معاون وزیـر صنعت، معدن و تجارت از شناسـایی ۹۲شهرک صنعتی مستعد تولید انرژی‌های خورشیدی به وسـعت ۵ هزار و ۳۰۰هکتار در کشور خبر داد.به گزارش اقتصادسرآمد، علی رسولیان با اشاره به برنامه‌ها و اقدامات انجام شده در زمینه تامین برق شهرک‌ها و نواحی صنعتی، گفت: ساخت ۹۵پسـت برق را با وزارت نیرو تفاهم کردیم که با اجرای آن ۳ هزار و ۷۴۹مگاوات برق در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور تامین می‌شود.وی، ادامه داد: ۸۵۱شـهرک و ناحیه صنعتی داریم که برق مورد نیاز آن‌ها ۱۹ هزار و ۹۲۱مگاوات و برق تامین شده ۱۰ هزار و ۸۸۸مگاوات است، در این حوزه تأمین برق با استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر و خورشـیدی به عنوان یک راهکار و اولویت با اهتمام ویژه‌ای دنبال می‌شود.مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران گفت: با رایزنی‌های انجام شده با وزارت نیرو خاموشی‌های تابستان در شهرک‌ها و نواحی صنعتی منظم، به صورت یک روز در هفته، با اعلام قبلی و کاملا مدیریت شده، بود تا بخش صنعت متضرر نشود.رسولیان، همچنین به تفاهم نامه منعقد شده با سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق (ساتبا) اشاره و اضافه کرد: در این راستا ۵ هزار مگاوات برق مورد نیاز شهرک‌ها و نواحی صنعتی از طریق انرژی خورشید تامین می‌شـود، هزارمگاوات به صورت خرید تضمینی، هزار مگاوات خود تامین صنایع و ۳ هزار مگاوات دیگر خرید ماده ۱۲خواهد بود. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به برخی حمایت‌ها از احداث نیروگاه‌های خورشیدی در شهرک‌ها و نواحی صنعتی گفت: مصوبه مجمع (سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران) در خصوص ایجاد و توسعه ۵ شهرک و ناحیه صنعتی انرژی خورشیدی در هر استان تصویب شده است، همچنین دستورالعمل نحوه واگذاری حق بهره برداری زمین به متقاضیان ایجاد نیروگاه خورشیدی تدوین شده است.رسولیان، افزود: ارائه پروانه احداث از ساتبا (سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق) و واگذاری حق بهره برداری به صـورت ۲۰درصد نقد و بقیه در اقساط ۱۰سـاله، ممنوعیت تغییر کاربری، استقرار در قطب برق و الکترونیک و سـطح خدمات قابل ارائه در سطح ۶ خدمات از مهمترین محورهایی اسـت که در راسـتای حمایت از احداث نیروگاه‌های خورشیدی تصویب شده است.وی گفت:همچنین با صندوق توسـعه محیط زیسـت برای ارائه تسـهیلات در این حوزه نیز تفاهم نامه منعقد کرده‌ایم، مجوز واردات CHP یا همان نیروگاه‌های کوچک مقیاس دسـت دوم برای واحدهای تولیدی بسیار راهگشا بوده است.

عضو کمیسیون انرژی مجلس

ضرورت ایجاد فرهنگ مصرف در رفع ناترازی گاز

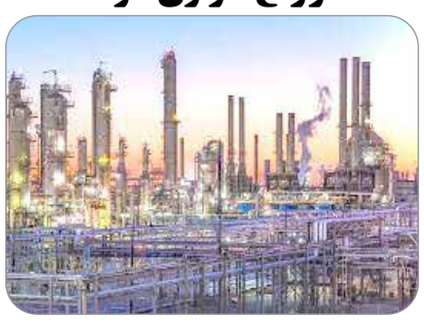

سرآمد حسـین زاده، راه اندازی فاز ۱۴ پـارس جنوبی را به عنوان ایرانی ترین فاز پـارس جنوبی؛ به معنای تحقق اقتدار و غرور ملی دانسـت و گفت: بیش از ۸۰درصد تجهیزات مورد استفاده در صنعت نفت، تولید داخل است.به گزارش اقتصادسرآمد، حسین حسین زاده با تاکید بر اینکه ساخت داخل و به کارگیری دانش بومی در صنعت نفت از اهمیت بالایی برخوردار است، راه اندازی فاز ۱۴ پارس جنوبی را عاملی در تحقق بهره مندی از داشته‌ها دانست و گفت: اینکه این فاز تماماً با تجهیزات و دانش ایرانی سـاخته شـده است، موجی از غرور ملی و اقتدار را ایجاد کرده است.نماینده مردم لارستان در مجلس ادامه داد: امروزه شاهدیم که در فضای بین المللی، دشمنان در صددند تا به طرق مختلف، جلوی پیشرفت و توسعه انرژی در کشور را بگیرند. در این بین، افتتاح این فاز گام بلندی در مسیر خنثی سازی تحریم‌ها بوده است.مسئول کمیته نفت کمیسیون انرژی مجلس شـورای اسلامی در ادامه با بیان اینکه باید نگاه عمیق تر و کاربردی‌تری به بحث دانش بنیان‌ها و ظرفیت‌های پژوهشی در کشور داشت، گفت: راه اندازی فاز ۱۱، نشان از تحقق این اصل در صنعت نفت و شرکت ملی نفت ایران است.وی تاکید کرد: مجلس شورای اسلامی در کنار مدیریت صنعت نفت آماده است تا به صورت تمام قد از طرح‌های این صنعت بنیادین حمایـت کند.این نماینده مجلـس ادامه داد: رضایت پرسنلی و وحدت و همدلی در مجموعه صنعت نفت از اهمیت بالایی برخوردار است و با وجود اتفاقات خوبی که در خصوص ماده ۱۰ یا دیگر اقدامات حمایتی از کارکنان صنعت نفت انجام شده است، باز هم در خصوص کارکنان قراردادی و پیمانکاران نیازمند اصلاحات دیگری در پرداخت هسـتیم. حسین زاده اضافه کرد: اهمیت این موضوع به ویژه با توجه به درهم تنیدگی بودجه و اقتصاد نفتی در کشورمان حائز اهمیت است.وی افزود: در سال ۱۴۰۲، بیش از ۶۷ درصد بودجه کشور وابسته به نفت و فرآورده‌های نفتی است که رقم بسیار بزرگی است و مسـئولیت بالایی برای مدیران صنعت نفت کشورمان ایجاد می‌کند.دبیر اول کمیسیون انرژی مجلس، با اشاره به اینکه راه اندازی فاز ۱۴ کمک مؤثری در تأمین گاز موردنیاز کشـور خواهد کرد، افزود: گرچه راه اندازی این فاز حدود ۵۰ میلیون مترمکعب در روز، به تولید گاز کشـورمان اضافه خواهد کرد، اما باید توجه داشـت که هم اکنون میزان بالای مصرف، باعث ناترازی در تولید و مصرف گاز می‌شود که این موضوع نیازمند اقدامی جدی از طرف مسئولان است.

اخبار

نشست مشترک شرکت‌های نفت و گاز ایران و روسیه برگزار شد

نشست مشترک شـرکت‌های نفت و گاز ایران و روسیه با حضور نمایندگانی از انجمن شرکت‌های صادرات‌محور برق و انرژی روس وابسته به وزارت انرژی روسیه و بعضی از شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی به میزبانی پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز برگزار شد.به گزارش اقتصادسرآمد، محمداسماعیل کفایتی، در این نشست گفت: ایران دوران تحریم زیادی را سپری کرده اما تا حد زیادی از کشورهای غربی بی‌نیاز شده است.وی افزود: روزی بود که شرکت‌هایی مانند توتال و شـل در ایران محوریت داشـتند، اما اکنون ما مسـتقل از آنها صنعت نفت کشـور را حفظ کردیم و با چندهزار شرکت نفتی ایرانی این صنعت را اداره می‌کنیم. رئیس پارک نـوآوری و فناوری نفت و گاز بـا بیان اینکه تا ۸۵درصد نیازهـای صنعت نفت ایران داخلی‌سـازی شده است، تصریح کرد: در بعضی موارد هم داخلی‌سازی انجام نشده و می‌توانیم تبادلات خوبی با کشورهایی مانند روسیه داشته باشیم که نقشه راهی برای آن در وزارت نفت ایران تدوین شده اسـت.کفایتی ادامه داد: پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت و گاز نوپا و در حال جذب شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور است و بنا داریم در تحولات بین‌المللی در موضوعات فناوری و خدمات مهندسـی به جد ورود کنیم.وی اعلام کرد که ایران به‌دنبال برپایی نمایشگاهی با حضور شرکت‌های نفتی و گازی توانمند دو کشور است. برزو قنبری عدیو، مدیر پشـتیبانی ساخت و تأمین کالای شرکت ملی نفت ایران نیز در سخنانی با تأکید بر ضرورت همکاری‌های دو کشور ایران و روسیه، گفت: شرکت ملی نفت ایران ظرفیت و توانمندی‌های خوبی دارد که می‌تواند با شرکت‌های بین‌المللی کشورهای دیگر به اشتراک بگذارد. وی افزود: ایران در بعضی از زمینه‌های ساخت تجهیزات و توسعه فناوری پیشرفت‌های خوبی داشته است و در برخی موارد، نیاز به اسـتفاده از فناوری‌های روزآمد کشورهای دیگری مانند روسـیه دارد.مهدیا مطهری، رئیس پژوهش و فناوری شـرکت ملی نفت ایران هم با بیـان اینکه پارک نوآوری و فناوری نفت و گاز متولی هماهنگی شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه نفت و گاز است، اظهار کرد: انتظار ما این است که فهرستی از شـرکت‌های فناور و دانش‌بنیان و حوزه فعالیتشان در روسیه داشته باشیم تا ارتباطات سریع‌تر و منسجم‌تر شکل بگیرد.

تعیین تکالیفی برای وزارت نیرو جهت توسعه تبادلات انرژی با کشورهای همسایه

با تصمیم نمایندگان مجلس شورای اسلامی وزارت نیرو مکلف شد تا نسبت به سیاست‌گذاری و نظارت بر توسعه تبادلات انرژی با کشورهای هم‌جوار اقدام نماید.به گزارش اقتصادسرآمد، نمایندگان مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی نوبت و در جریان بررسـی بخـش هزینه ای لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، بند الحاقی ۱ تبصره ۱۵ این لایحه را به شرح زیر تصویب کردند:«بند الحاقی ۱- وزارت نیرو مکلف است نسبت به سیاسـت‌گذاری و نظارت بر توسعه تبادلات انرژی با کشورهای هم‌جوار و پیاده‌سازی تفاهم‌نامه‌های متبادله با همسـایگان درخصوص آب‌های مشترک، برنامه‌ریزی و کاهش خسارت‌های ناشی از تداوم خشکسالی‌های متوالی، بکارگیری فن‌آوری‌های نوین آب و برق و پیاده سازی حکمرانی آب و برق اقدام نماید. برای اجرای این تکالیف کلیه شرکت های زیرمجموعه مکلفند با اعلام وزیر نیرو سالیانه تا هفت درصد(۷٪) از درآمدهای وصولی خود(عملیاتی و غیر عملیاتی) را به حساب درآمد اختصاصی وزارت نیرو که به همین منظور نزد خزانه داری کل کشور ایجاد می شود واریز نمایند. صددرصد(۱۰۰٪) منابع واریزی بابت هزینه های یاد شده مصرف می شود.»

حل مشکل ناترازی گاز با توجه به سیاست‌های غیرقیمتی در کشور

رییس موسسه مطالعات بین المللی انرژی گفت: شرکت ملی گاز ایران با محوریت خود، باید برنامه منسـجم‌تر مدیریت مصرف را با تاکید بر سیاسـت‌های غیر قیمتی در پیش بگیرد.به گزارش اقتصادسـرآمد، محمدصادق جوکار در مراسـم نکوداشت سـالروز تاسیس خانه گاز ایران با اشـاره بـه اینکه این خانه بـا هدف پیوند بین نهادهای دانشـی، نهادهای اجرایـی و حوزه‌های تصمیم‌ساز تشکیل شده است، افزود: این ایده در غالب خانه گاز عملیاتی شد.وی ادامه داد: بر اساس مطالعات صورت گرفته در یک سال گذشته ۶ تهدید و ۷ فرصت در بازار گاز ایران شناسایی شد.جوکار عدم قطعیت بالا در پروژه های تولید را یکی از چالش ها دانست و گفت: افزایش رو به رشد تقاضای داخلی چالش بعدی است.

وی افزود: سیاسـت‌ها و ابزار قیمتـی جهت مدیریت مصرف با وجود کارآمدی در شرایط داخلی کشور علاوه بر موانع اجتماعی با موانع ساختاری رو به رو هستند.

رییس موسسه مطالعات بین المللی انرژی ادامه داد: آینده جایگاه شرکت ملی گاز نیز باید مورد توجه قرار گیرد.

وی با تاکید بـر اینکه در بحث صـادرات گاز مبتنی بر فرصت‌های تجارت گاز و بر چشـم انـدار عرضه و تقاضا، مشخص اسـت که نه تنها فضایی برای افزایش سـهم صادرات وجود ندارد بلکه حفظ سـهم اندک کنونی نیز با چالش و بحران مواجه خواهد شـد، گفت: همچنین شرکت ملی گاز ایران با محوریت خود، برنامه منسجم‌تر مدیریت مصرف را با سیاست‌های غیرقیمتی در پیش بگیرد.

گزارش

پای قبض‌های پرماجرای گاز چطور دوباره به مجلس باز شد؟

زمستانی که گذشت، به دلیل برودت شـدید هوا روزهای سختی برای تامین گاز کشور پدید آورد؛ آن‌هم در شرایطی که مصرف گاز در کشور با الگوهای استاندارد جهانی و حتی کشورهای منطقه فاصله قابل توجهی دارد. نهایتا شرکت گاز تصمیم گرفت در راستای اصلاح الگوی مصرف، تعرفه گاز پرمصرفان را افزایش دهد، موضوعی که حواشـی ادامه‌داری به‌دنبال داشت و باز هم پایش به مجلس باز شد.

به گزارش اقتصادسرآمد، هرچند که افزایش قیمت خدمات دولتی ازجمله نرخ گاز، برای اجرایی شدن معمولا از مسیر مصوبه مجلس عبور می‌کند و در مورد قبوض گاز نیز موافقت نمایندگان برای این مساله جلب شده بود اما در روزهای پایانی سال و اتمام فرصت تخفیف روی قبوض، گلایه‌هایی از سوی برخی مشـترکان در این راستا مطرح شده اسـت تا دوباره پای موضوع تعرفه گاز به مجلس باز شود.

افزایش قیمت گاز برای پرمصرف‌ها از ۱۶ آذر

بنابر گزارش ایسـنا، در روزهای سـرد زمسـتان مصرف گاز با جهش فزاینده‌ای روبرو بود تا جایی که میزان مصرف روزانه گاز کشور به عدد ۷۰۰ میلیون مترمکعب نیز رسید، موضوعی که چاره‌ای جز افزایش تعرفه پرمصرف‌ها باقی نداشت، در تاریخ شانزدهم آذرماه مصوبه افزایش تعرفه مشترکان پرمصرف ابلاغ شد، به‌طوری‌که طبق آیین‌نامه اجرایی بند «ک» تبصره ۱۵ بودجه ۱۴۰۱ تعرفه مشترکان پرمصرف بخش خانگی، یعنی از پلکان ٤ به بعد افزایش یافت.

اعتراض، تخفیف به همراه داشت

اما به دلیل برخی اعتراضات، اجرای آن به تعویق افتاد و در هفتم بهمن‌ماه ریاسـت جمهوری مصوبه جدیدی را اعلام کرد که بر اساس آن تا پایان سال ۱۴۰۱، رشـد تعرفه‌های مندرج در جدول دوره سرد سال خانگی نسبت به تعرفه‌های پیش از مصوبه، ۷۰ درصد تا سقف تعیین‌شده کاهش یافت.

قبض‌های گران در انتظار پرمصرف‌ها

آن‌طور که اعلام شده، تعرفه‌ها از ابتدای سال ۱۴۰۲ بدون تخفیف محاسبه خواهد شد. این مصوبه به‌دلیل کاهش شدید دمای هوای کشور در فصل سرد امسـال و با هدف کاهش هزینه‌های مربوط به مصارف گاز طبیعی برخی خانوارها که به‌دلیل نبود آمادگی لازم آنها برای کنترل مصارف گاز متناسـب با الگوی بهینه مصرف بوده، به تصویب هیئت دولت رسید. از این رو، از تاریخ ۱۶ آذرماه امسال تا پایان امسال، رشد تعرفه‌های مندرج در جدول دوره سرد سال خانگی نسبت به تعرفه‌های پیش از مصوبه ۷۰ درصد تا سقف تعیین‌شده کاهش یافته است.

این کاهش گازبها برای اقلیم‌های ۱ تا ۵ به‌ترتیب تا سقف ۱۳۰۰، ۱۲۵۰، ۱۲۰۰، ۱۰۰۰ و ۸۰۰ مترمکعب در ماه به ازای هر واحد خانگی قابل اعمال خواهد بود، اما ملاک محاسبه گازبهای مشـترکان از ابتدای سال ۱۴۰۲، تعرفه‌های مندرج در مصوبه مورخ ۱۶ آذرماه ۱۴۰۱ است.

طبق اعلام قبض گاز ٤ درصد مشـترکان پرمصرف چهار برابر می‌شود، گازبهای سـه پله اول مصرفی هیچ تغییری نمی‌کند. از پله چهارم به بعد تعرفه پله بعدی، ٤٠ درصد نسبت به تعرفه پله قبلی افزایش می‌یابد تا اینکه در پله آخر که شامل مشترکان پرمصرفِ پردرآمد می‌شود، تعرفه گاز نسبت به تعرفه‌های قبلی چهار برابر می‌شود.

اعتراض دوباره مجلس به افزایش قبوض

این موضوع هرچند به تایید نمایندگان مجلس رسید اما به تازگی رئیس مجلس به کمیسـیون انرژی برای رسـیدگی به قبوض غیرمنطقی گاز ماموریت داد و اعلام کرد: باید به طور ویژه به این مساله پرداخته شود، به بنده اطلاع دادند که برای یک خانواده هفت میلیون تومان قبض گاز صادر شده که این رقم حتی به اندازه کل درآمد این خانواده نیست.

این در حالی است که بر اسـاس بند م تبصره یک قانون بودجه (نفت و روابط مالی آن با دولت / صندوق توسعه ملی) الگوی مصرف گاز طبیعی برای اقلیم‌های مختلف کشـور حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزارت نفت و با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور، وزارت راه و شهرسازی و سازمان ملی استاندارد تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

بررسی‌ها چه می‌گوید؟

آنطور که پیگیری‌های ایسنا نشان می‌دهد، در تعیین تعرفه از ۱۵ سال پیش شرایط جغرافیایی و اقلیمی درنظر گرفته شده، به‌طوری که ۱۲ پله مصرف در ۳ اقلیم تبیین شده و در سال‌های مختلف نیز مورد اصلاح قرار گرفته، تعرفه غیر یارانه‌ای نیز به‌معنای یعنی تعرفه صادراتی بوده که عدد بسیار بالایی است، در واقع برای هر مترمکعب ٤٠ سنت محاسبه می‌شود البته در آیین نامه این مساله رعایت نشده و رقم بسیار پایین تری دریافت می‌شود. به‌گونه‌ای که آخرین پله مصرف در هـر مترمکعب رقمی معادل ۶۰۰۰ تومان است. کنار سیاست‌های تنبیهی، شرکت گاز سیاست‌های تشویقی را نیز مدنظر قرار گرفته، گازبهای مشترکانی که در ماه‌های بسیار سرد سال، مصرفشان حداکثر ۷۰درصد الگوی متعارف (سقف پله ۳ جدول پلکانی) باشد، مشمول ۱۰۰ درصد تخفیف و مصرف آن دوره برای مشترک بدون هزینه (رایگان) شده، در مقابل، تعرفه مشترکان پرمصرف بخش خانگی، یعنی از پلکان ٤ به بعد افزایش یافته است.

بر اسـاس بند (ک) تبصره ۱۵ بودجه سال ۱۴۰۱، گازبهای مشترکانی که زیر پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی قرار دارند و مصرف آن‌ها در حد متعارف است نیز، رایگان خواهد بود. براین اساس، ٤ میلیون نفر از جمعیت زیر پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، در قالب یک میلیون و ۲۵۹ هزار اشتراک (خانوار) می‌توانند با رعایت الگوی مصرف، از امتیاز رایگان شدن گازبهای خود برخوردار شوند.

با توجه به ثابت ماندن سه پلکان نخسـت جدول تعرفه‌های گاز و قرار گرفتن ٦٤ درصد از مشترکان در این سه پلکان، می‌توان گفت بیش از ٦٠ درصد مشترکان بخش خانگی، شاهد افزایش تعرفه در قبض‌های جدید نخواهند بود و حتی با رعایت برخی دسـتورعمل‌ها مشمول تخفیف در پرداخت گازبها تا سقف ٤٥ درصد نیز می‌شوند

سرآمد اقتصاد آنلاین
پایگاه خبری
eghtesadsaramadonlin.ir